

ECDC: Върхови постижения в областта на профилактиката и контрола на инфекциозните болести

Европейският център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC), създаден през 2005 г., е агенция на Европейския съюз. ECDC е натоварен с отговорността да укрепи защитата на Европа срещу инфекциозни заболявания. Седалището на ECDC е в Стокхолм, Швеция.

Мисията на ECDC се състои в определяне, оценяване и съобщаване на съществуващи и възникващи заплахи за човешкото здраве от инфекциозни болести. ECDC също така подкрепя и подпомага координацията на държавите от Европейския съюз по отношение на капацитета за готовност и реагиране.

© Европейски център за профилактика и контрол върху заболяванията, 2011 г.

ISBN 978-92-9193-243-6

doi:10.2900/39489

ECDC: Върхови постижения в областта на профилактиката и контрола на инфекциозните болести

Съдържание

ECDC — помага за спасяване живота на хората	3
Подкрепа за готовност и реагиране — готови, когато трябва	4
Надзор — ние събираме и анализираме данни	8
Научни консултации — доказателства за действие	10
Капацитет и комуникация по отношение на общественото здраве — ние се вслушваме и реагираме	14
Програми на ECDC по заболявания — това, което обхващаме	18
Инфекциозни болести — някои от най-големите заплахи	20
Как можете да се включите	22
Основни факти за управлението	24
Взаимодействие с нашите партньори	26

„Като специалисти в сферата на общественото здраве, служителите на ECDC работят за защита и подобряване на здравето на хората. Ние се стремим към съвършенство, защото вярваме, че общественото здраве е от значение.“

Марс Sprenger, директор на ECDC

ECDC — помага за спасяване живота на хората

Ние работим в областта на инфекциозните болести. Трябва да бъдем бдителни, ефикасни и ефективни, защото от нас зависи много. Европейските правителства разбират, че тъй като инфекциозните болести не познават граници, съществува постоянна необходимост от наблюдение и оценка на рисковете за осигуряване на солидна и надеждна защита за всички европейци.

Нашата научна дейност е тясно свързана с тази на здравните министерства, националните институти по общественото здраве, изследователите в областта на общественото здраве, мениджърите и лекарите във всяка страна в Европа, с които сме в ежедневен контакт, обменяме информация, предоставяме анализи, насоки и техническа подкрепа.

Защитата на Европа от инфекциозни болести не се случва от самосебе си. ECDC е изграден на основата на добре координирани системи за предупреждение и реагиране, свързани с общественото здраве, използва независими научни доказателства и анализи, има способност да предприема бързи и решителни действия и има опит за предоставяне на бърза и надеждна информация на тези, които се нуждаят от нея. Всички дейности на ECDC, на централно и локално равнище, се организират с цел подпомагане и укрепване на жизнено важните функции в областта на общественото здраве, за да се добави стойност към действията на отделните страни, особено във време на финансови ограничения и по този начин да се помогне за спасяване живота на хората.

ECDC е научна и техническа агенция, а не политически орган. Нашата роля е да предоставим на Европейската

комисия, Европейския парламент и политиките в областта на общественото здраве на национално ниво съвети и доказателства, необходими за вземането на решения и предприемане на действия за опазване на здравето.

Да се работи тук е от особено значение. Не само защото ние сме на предната линия на профилактиката и контрола на инфекциозните болести в Европа, но и поради ентузиазма, многообразието и професионализма на нашия екип.

ECDC е уникален. Ние сме горди да бъдем в центъра на широка европейска мрежа от специалисти, учени, микробиолози и епидемиолози, посветени на общественото здраве — над 10 000 — които работят с нас и с други партньори, като Световната здравна организация, за да защитават хората от заплахите на инфекциозните болести. Ние работим усилено за усъвършенстване на тези усилия, така че да бъдем достойни за доверието и подкрепата на Европа.

С тази брошура ви приканвам да научите повече за това как работим, какво правим и какво предлагаме.

Marc Sprenger, директор на ECDC

Служители на ECDC се срещат ежедневно, за да наблюдават огнища на заболявания

Подкрепа за готовност и реагиране — готови, когато трябва

Всяка сутрин експерти на ECDC се срещат в Центъра за спешни дейности (EOC), невралгична точка на системата за ранно предупреждение и реагиране на Европейския съюз, която е създадена от Европейската комисия за защитен обмен на съобщения и свързва здравните органи в цяла Европа и други подобни структури. Ежедневно на тази кръгла маса служителите на ECDC:

- следят новини от предния ден и актуализират информацията, свързана с огнищата на инфекциозни болести в Европа и по света;
- обсъждат и преглеждат „сигнали“ за евентуални нови огнища, идентифицирани чрез търсене в средствата за масова информация, както и от доклади, изготвени от епидемиолози и здравни власти в целия свят;
- извършват бърза оценка на вероятната значимост от нови заплахи;

- преглеждат заявките за информация, постъпили от страните;
- онагледяват с диаграми работата по текущи дейности, насочена към овладяване разпространението на съществуващите огнища; и
- обменят информация, опит и научни консултации с държавите-членки на ЕС и Европейската комисия.

След срещата съответната информация се разпространява до специалистите по общественото здраве и широката общественост.

От основаването на ECDC през 2005 г. системите за готовност и реагиране в извънредни ситуации непрекъснато се развиват и подобряват чрез провеждане на консултации с независими експерти от всички държави-членки на ЕС и извън него, периодични оценки от управителните органи,

тестване чрез глобални и регионални симулационни упражнения и приложение в реалния живот. Подготовката за кризи е също толкова важна, колкото и да се реагира на тях, когато се случат. ECDC подпомага държавите-членки на ЕС да изготвят свои собствени центрове за спешни операции и за укрепване на готовността им на национално равнище.

Инструменти за събиране на епидемиологични данни — изследване на хоризонта за ранно предупреждение

Едно от основните предимства на ECDC е способността му за бързо откриване и реагиране на заплахите от инфекциозни болести. ECDC е разработил сигурна кому-

никационна интернет платформа (EPIS), която позволява международен обмен на техническа информация и ранно предупреждение за огнища на инфекциозни болести. Епидемиолозите и микробиолозите, работещи в областта на различни заболявания, могат да използват EPIS за да предупредят колегите си в други страни относно случаи, изискващи спешна грижа, както и да споделят своите виждания и научни анализи в онлайн форуми.

Епидемични взривове на заболявания, причинени от храни

ECDC е подпомогнал и улеснил няколко международни проучвания на епидемични взривове, причинени от храни, открити чрез мрежата от институти, работещи в областта на болести, предавани чрез храна, вода и животни. Тези съвместни дейности доведоха до бърз и ефективен обмен на информация между съответните партньори, включващи органите за обществено здраве и органите за безопасност на храните в държавите-членки на ЕС, както и тези на европейско равнище — системата за бързо предупреждение за зарази от храни и фуражи (RASFF) и Европейската комисия. В резултат на това, своевременното изтегляне от пазара на заразена храна в държавите-членки защитава потребителите в цяла Европа.

Миграция и инфекциозни болести

Въпросът за миграцията и здравето е на челно място в дневния ред на ЕС през последните години. Политическият ангажимент на ЕС е отразен в политика, предназначена да гарантира достъп до здравни грижи на емигрантите, в Европейската програма за здравеопазване за периода 2003—2008 г. на Европейската комисия, както и във Втората програма за действие на Европейската общност в областта на здравеопазването за периода 2008—2013 г, включваща проекти за неравенство в здравеопазването, здравния статус и проблема с инфекциозните болести на емигранти, и моделите за предоставяне на здравни услуги на нерегистрираните емигранти. В продължение на няколко години ECDC работи за подобряване на разбирането за връзката между миграция и обществено здраве. Въпреки това може да се направи повече за решаване на въпросите, свързани със здравето и здравните нужди на емигрантите. През следващите години ECDC е поел ангажимент да подобри наблюдението и контрола на инфекциозните болести, за да се гарантира, че програмите за профилактика и контрол са съобразени с променящите се модели на миграция и епидемиологията на инфекциозните болести, както и да се гарантира, че здравните услуги са съобразени с конкретните нужди на мигриращото население.

Хората са в движение повече от когато и да било

„Хората тук са много ентусиазирани! Персоналът отразява разнообразието на региона и за мен той олицетворява най-ценната представа за Европейския съюз — да се работи в мирно сътрудничество“

Andrea Ammon, заместник-директор

Надзор — ние събираме и анализираме данни

В основата на дейността на ECDC е наблюдението на инфекциозните болести: събиране, оценка, анализ и разпространение на съответните научни и технически данни. Това се осъществява чрез Европейската система за наблюдение, известна като TESSy. TESSy предоставя на европейските страни научни доказателства за инфекциозните болести, така че те могат да реагират по-добре и целенасочено.

Надзорът е съвместна дейност с държавите-членки и многобройните експерти и институти по обществено здраве, които допринасят за пълнотата на базата данни. Законодателството на ЕС изисква всички страни редовно да съобщават данни за 49 инфекциозни болести, одобрени в списък, и да докладват огнищата, които може да се разпространят в други страни на ЕС.

Базата данни включва информация от мрежите за събиране на данни за специфични заболявания, които постепенно се интегрират в ECDC. Това прави достъпа до европейските данни за инфекциозните болести по-улеснен и създава единна информационна база данни.

ECDC събира и анализира епидемиологичните данни и изготвя доклади, които осигуряват едновременно преглед на европейско равнище и ценна сравнителна информация за всяка отделна държава-членка.

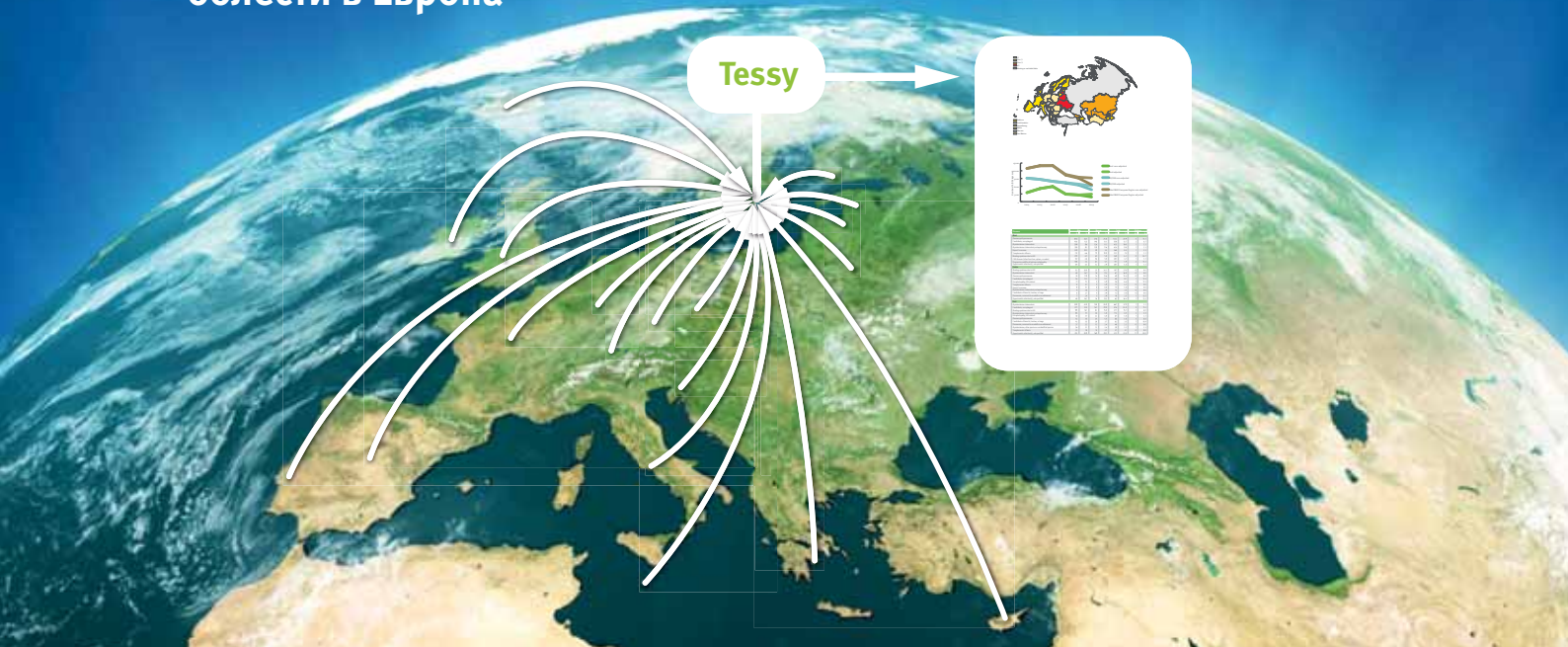
TESSy: извор на информация

TESSy е много гъвкава, интегрирана и интерактивна система, която позволява търсене на специфични данни и международни сравнения. Тя предлага лесен начин за представяне на резултатите в различни формати — таблици, диаграми и карти.

Всяка година ECDC публикува *годишен епидемиологичен доклад*, уникално издание, което дава съпоставими данни за инфекциозните болести в цяла Европа. Данните се използват не само за да се направи преглед на това, което се е случило и се случва, но също да се идентифицират бъдещи тенденции и посоки в политиката.

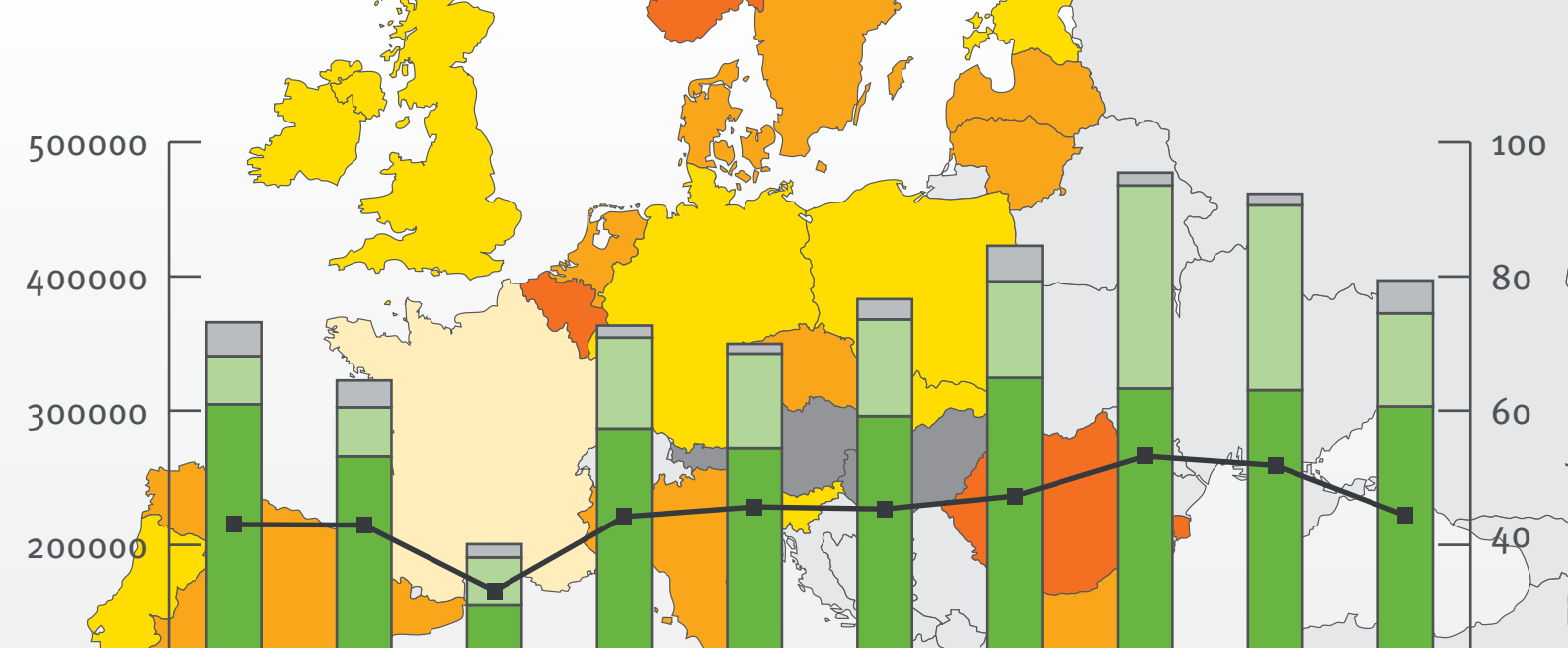
TESSy — единна информационна база данни за инфекциозните болести в Европа

Мрежи за наблюдение

Експерти в областта на общественото здраве от всяка държава-членка на ЕС предоставят данни на TESSy, които след това се потвърждават и анализират от ECDC. Информацията постъпва чрез следните мрежи:

- Европейска мрежа за наблюдение на грипа
- Европейска мрежа за за наблюдение на болести, предавани чрез храна, вода и животни
- Европейска мрежа за наблюдение на инфекции, предавани по полов път
- Европейска мрежа за наблюдение на заболявания, причинени от инвазивни бактерии
- Европейска мрежа за наблюдение на ХИВ/СПИН
- Европейска мрежа за наблюдение на туберкулоза
- Европейска мрежа за наблюдение на антимикробна резистентност
- Европейска мрежа за наблюдение на инфекции, разпространяващи се в лечебните заведения
- Европейска мрежа за наблюдение на легионерска болест
- Европейска мрежа за наблюдение на дифтерия
- Европейска мрежа за наблюдение на употребата на антимикробни препарати
- Европейска мрежа за наблюдение на болести, предотвратими чрез ваксиниране
- Европейска мрежа за наблюдение на болестта на Кройцфелд-Якоб
- *Европейска мрежа за наблюдение на Хепатит В/С (от 2012 г.)*

Научни консултации — доказателства за действие

ECDC предоставя научни консултации и насоки, които политиките и специалистите в областта на общественото здраве могат да използват, за да подкрепят своите решения. Работещите в ECDC учени и епидемиолози извършват оценка на риска по искане на Европейската комисия или държава-членка на ЕС. Тяхната работа обхваща както събиране и обзор на публикации и статистически анализи, така и събиране на научни становища от международни експерти. За да разработи официални научни консултации и насоки, ECDC създава специални групи от научни експерти, които да изготвят първоначалното становище, което след това се преглежда, обсъжда и одобрява от Консултативния форум на ECDC.

Независими становища

Научните консултации и насоки на ECDC са независими от и необвързани с каквото и да е влияние на търговски или корпоративни интереси. Потенциалните конфликти на интереси на служителите или експертите са внимателно оценени. Това е ключов принцип, който ECDC се старее да не наруши.

ECDC има споразумения с националните референтни лаборатории

Микробиология за обществено здраве — работа по откриване на микроорганизми причиняващи болести

Контролът на инфекциозните болести зависи от лабораторните резултати по откриване и характеризиране на микроорганизмите, причиняващи болести. Вместо да създава собствени лаборатории, ECDC има сключени споразумения с националните референтни лаборатории

на ключови институти по обществено здраве в държавите-членки на ЕС. ECDC улеснява развитието и ефективното функциониране на системата по микробиология за общественото здраве, която може да осигури своевременна и надеждна информация за профилактиката и контрола на инфекциозните болести в отделните страни и на европейско равнище. Лабораториите сключват договори за подкрепа на дейностите по надзора на заболяванията в Европа и предоставяне на професионално обучение. ECDC дава насоки за функциите на референтните лаборатории по отношение на микробиологията за обществено здраве, работи за хармонизиране на стандартите и следи за качествено изпълнение.

A detailed microscopic image showing human cells and viruses. In the foreground, several elongated, cylindrical cells with a textured surface are visible. In the background, a dense field of similar cells is shown. Scattered throughout the scene are numerous small, spherical viruses with a distinct red and blue internal structure. A larger, more detailed view of a single virus is shown in the bottom right corner, highlighting its complex internal structure.

Примери за последните запитвания

- Кой е най-добрият начин за използване на новата ваксина срещу папилома вируса за профилактика на рака на маточната шийка?
- В Нидерландия е избухнала Ку-треска сред козите. Каква е заплахата за човешкото здраве от това?
- Колко често даренията на сперма трябва да се изследват за вирусни заболявания?
- При нова пандемия трябва ли Европейският съюз да закупи ваксини за всички държави с оглед максимална икономическа ефективност и какво количество ще е необходимо за всяка страна?
- Как се справяме с риска от хеморагична треска по хората (вирус Джунин) при трансплантации?
- Възможно ли е епидемията от холера в Хаити да представлява евентуална заплахата за европейските граждани?

Грипните вируси в гърлото

Разработване на насоки за контрол на сезонния грип

При разработването на насоки за контрол на нов сезонен грип ECDC първо провежда вътрешна оценка на риска, като проучва първоначалните доклади от националните власти, за да установи тенденциите, начините на предаване, тежестта, уязвимите групи от населението и резултатите. Резултатите, анализите и предложените консултации след това се представят и разглеждат от членовете на Консултативния форум на ECDC и от други външни експерти. Степента на сериозност на риска се наблюдава внимателно и ако стане ясно, че сезонът ще протече по-тежко от обикновено, ECDC сигнализира органите на държавите-членки, специалистите по общественото здраве и предоставя информация на обществеността. Чрез вирусологични анализи, потвърдени от полеви проучвания, координирани от ECDC, се оценява до колко ваксината е подходяща за всеки един сезон. Това потвърждава например, че през 2010 г. ваксините срещу сезонния грип са били ефективни в изграждането на защита срещу сезонните грипни вируси. Мрежата VENICE на ECDC (Опит за изграждане на съвременно европейско сътрудничество в областта на ваксинациите) също следи употребата на ваксини на национално равнище. След искане от страна на Европейската агенция по лекарствата (EMA) ECDC коорди-

Обмен на най-новите данни за грипа

нира две международни независими научни проучвания за безопасността на ваксините. Всички тези паралелни дейности допринасят за развитието на политики, добри практики и насоки относно готовността и ответните мерки на обществеността, които след това се съобщават на съответната аудитория от професионалисти, политици и широката общественост.

„Ако не можем да намерим експерт, който не е компрометиран от корпоративни интереси, какво следва да направим? Продължавайте да търсите!“

Johan Giesecke, ръководител по научните въпроси

Капацитет и комуникация по отношение на общественото здраве — ние се вслушваме и реагираме

Подкрепа на държавите-членки за укрепване на капацитета

Историята ни учи, че изграждането на добри системи за обществено здраве с цел контрол на инфекциозните болести отнема много време и усилия. Тези системи са уязвими и се нуждаят от постоянно поддържане и развитие, за да функционират добре. Историята ни учи също, че при неизпълнение е възможно бързо нарастване на големи епидемии, което може да бъде много трудно и скъпо за контролиране. По тази причина поддържането на ефективни системи за обществено здраве е една добра инвестиция за бъдещето.

ECDC подкрепя държавите-членки на ЕС в усилията им да изградят и поддържат силни системи за контрол на инфекциозните болести чрез оценка на капацитетите и нуждите на системата за обществено здраве, както и

чрез предлагане на цялостни дългосрочни програми за обучение и повишаване квалификацията на експертите. Въз основа на своите познания и капацитет за профилактика и контрол на инфекциозните болести, както и на разбирането на структурите на общественото здраве в Европа, ECDC, в партньорството с различни заинтересовани страни, обобщава и предлага доказателства за ефективни и икономически оправдани интервенции.

Ние гарантираме, че информацията ще достигне до тези, които се нуждаят от нея

Основна част от работата на ECDC е да разпространява научни открития и да споделя знания за това как ефективно да се предоставя информация на специфични аудитории, независимо дали са политици, учени, медиите или широката общественост.

Държавите-членки на ЕС се обръщат към ECDC за консултации относно съобщаването на риска и комуникацията в кризисни ситуации, независимо дали са изправени пред остра заплаха или се борят с разпространението на ендемична болест. Комуникацията се развива постоянно. Новите интерактивни медии, например, имат съществена роля в подпомагане разпространението на здравна информация.

За да отговори на новите комуникационни потребности и предизвикателства на държавите-членки, ECDC:

- работи върху събиране на данни като основа за здравна комуникация,
- идентифицира най-добрите методи за комуникация с различни слоеве на обществото,
- събира и разпространява добри практики и нови идеи, и
- проучва потенциала на новите медии.

Публикации на ECDC

ECDC изготвя публикации, обхващащи широк спектър инфекциозни болести, от подробния *годишен епидемиологичен доклад за заразните заболявания в Европа* и *годишния доклад за заплахите от заразни болести*, анализ на наблюдаваните в ЕС заплахи, до тех-

ническите доклади и насоки. Научните публикации са насочени към експерти и са публикувани на английски език. Публикации за широката общественост са изготвени на 23-те официални езика на ЕС, исландски и норвежки.

Eurosurveillance

Това седмично онлайн научно списание е едно от водещите издания за инфекциозните болести в Европа. Списанието предлага свободен достъп и е без такси за авторите. Известно с бързия си обмен на актуални въпроси, то е първото рецензирано списание, което публикува предварителен анализ на генома на пандемичния грипен вирус А (H₁N₂).

Уебсайт

Уебсайтът на ECDC предоставя новини, актуализирана и и подробна информация за надзор, научни доклади, обучение и други дейности, включително връзки към националните органи и органите на ЕС.

COLD? FLU?

**GET WELL
WITHOUT
ANTIBIOTICS**

**18 November
2009**

For more information, visit
antibiotic.ecdc.europa.eu

**EUROPEAN
ANTIBIOTIC**

*Кампании в цяла Европа отбелязват
Европейския ден на антибиотиците*

Подкрепа на национални кампании

Европейски ден на антибиотиците

Европейският ден на антибиотиците е инициатива на ECDC, която се провежда всяка година на 18 ноември, за да осигури платформа за национални кампании относно разумното използване на антибиотици. Резистентността към антибиотици е идентифицирана като една от най-сериозните заплахи за общественото здраве в Европа и правилното използване на антибиотици е от съществено значение, за да се предотврати увеличаването на резистентните бактерии.

От първия Европейски ден на антибиотиците, състоял се през 2008 г., инициативата е специално насочена към обществеността, семейните лекари, както и към лекарите и медицинските сестри в болниците, предписващи антибиотици.

Инструментарий

Наборът от инструменти за комуникация на ECDC е предназначен за националните органи по общественото здраве за подпомагане повишаването на осведомеността за профилактика и контрол на специфични инфекциозни болести. Наборът от инструменти включва основни послания и материали, които могат да бъдат адаптирани към национални или местни кампании за здравна комуникация.

Плакатите от кампаниите могат лесно да бъдат адаптирани към местните нужди

„От съществено значение е да се разбере, че защитата на европейските граждани от инфекциозна болест не е щастлива случайност, а се дължи на усилена работа и може лесно да се промени, ако тази работа не е свършена.“

Karl Ekdahl, ръководител на отдел за капацитет и комуникация по отношение на общественото здраве

Комарите могат да предават болести като малария и треската „Денга“

Програми по заболявания — това, което обхващаме

Държавите-членки на ЕС са поели ангажимент за обмен на информация по отношение на редица инфекциозни болести. В тази връзка програмите на ECDC подкрепят развитието на специфични политики на ЕС, както и тяхното прилагане, мониторинг и оценка. Областите на дейност и заболявания включват:

Антимикробна резистентност и инфекции, разпространяващи се в лечебните заведения

Употреба на антибиотици, резистентност към антибиотици и различни видове инфекции в болници и други здравни заведения.

Болести, предотвратими чрез ваксиниране и инвазивни бактериални инфекции

Въпроси, свързани с ваксинацията, и заболявания, които ваксините могат да предотвратят, като дифтерия, инфекции с Хемофилус инфлуенца тип В, морбили, менингококова болест, заушка, коклюш, пневмококови инфекции, полиомиелит, бяс, ротавирусна инфекция, рубеола, тетанус, инфекции, причинени от човешки папиломен вирус (HPV) и варицела.

Туберкулоза

Туберкулоза и проблемът с лекарствената резистентност. Също така коинфекция с ХИВ.

Профилактиката е ключова

Обикновените хигиенни мерки могат да ограничат разпространението на инфекции

Грип

Сезонен грип, грипна пандемия и птичи грип. Програмата също така работи по въпроси, свързани с противогрипната ваксинация, антивирусните лекарства и появата на резистентност към тях.

Възникващи и пренасяни от векторен носител болести

Болести, които се пренасят от насекоми и други „вектори“, болести, свързани с пътуване, и нови или потенциални повторно появяващи се болести: треска Чикунгуя, тропическа треска „Денга“, хантавирусни инфекции, лаймска болест (борелиоза), малария, чума, Ку-треска, тежък остър респираторен синдром (ТОРС), вариола, пренасян от кърлежи енцефалит, туларемия, вирусни хеморагични трески, Западнотилска треска и жълта треска.

Болести, предавани чрез храна, вода и животни

Болести, които могат да се предават от животни на хора („зоонози“) като ботулизъм, бруцелоза, кампилобактериоза, легионелоза, болестта на Кройцфелд-Якоб и други трансмисивни спонгиформни енцефалопатии, криптоспоридиоза, ехинококоза, жиардиаза, хепатит А, хепатит Е, инфекция с *Escherichia coli*, листериоза, инфекция с норовирус, салмонелоза, шигелоза, токсоплазмоза, трихинелоза и йерсиниоза.

ХИВ, инфекции предавани по полов път и други заболявания, пренасяни по кръвен път

Хламидия, гонорея, сифилис, хепатит В, хепатит С и ХИВ/СПИН.

Инфекциозни болести — някои от най-големите заплахи

Антимикробна резистентност и вътреболнични инфекции

Инфекциите, причинени от резистентни към антибиотици бактерии, са се превърнали в огромен и бързо разрастващ се проблем, особено в болниците. Тъй като убиването на тези бактерии е трудно, такива инфекции възникват в резултат на продължително боледуване и болничен престой, и носят висок риск от смърт.

ХИВ/СПИН

Изчислено е, че 30 % от 700 000 души, които живеят с ХИВ в Европа, не знаят, че носят вируса. В резултат на това тези хора не са в състояние да се възползват от

наличното лечение и може несъзнателно да предават ХИВ на други хора, като партньори или неродените деца.

Туберкулоза

Броят на случаите на туберкулоза се увеличава сред уязвимите групи като емигранти и ХИВ-позитивни лица. Случаи на резистентна туберкулоза, които са много трудни или дори невъзможни за лечение, са били наблюдавани в целия ЕС.

Грип

Всяка зима стотици хиляди хора в ЕС се разболяват тежко от сезонен грип. От тях няколко хиляди ще умрат при средно тежък грипен сезон, често ненужно, тъй като

ефективни ваксини са достъпни за рисковите групи хора.

Промяна на климата

Промяната на климата може да доведе до нови модели на болести в Европа, чрез, например, изместване диапозоните на трансмисия на пренасяните от векторен носител болести като хантавирус, Западнониленски вирус, пренасян от кърлежи енцефалит, лаймска болест, малария и тропическа треска „Денга“.

Слаба ваксинация

Поради слабата ваксинация в някои страни, болести като морбили не са под контрол и се завръщат. Ако нивата на ваксинация продължат да падат, съществува риск, болести като детски паралич, който е елиминиран от Европа, да се върнат.

Как можете да се включите

Обучение

Обучението е важно за работата на ECDC и предоставя експертни познания на специалисти от институтите по обществено здраве в целия ЕС. ECDC също подготвя обучители, разработва учебни материали и поддържа програми за обучение заедно с партньорите за укрепване капацитета на работещите в областта на общественото здраве в държавите-членки. Курсовете включват теми като: епидемиологични аспекти на ваксинацията; времеви анализ; описателни методи и въвеждане в моделирането и прогнозирането, както и съвместно обучение относно управленски, епидемиологични и микробиологични аспекти на проучването на епидемичните взривове.

Европейската програма за обучение по интервенционна епидемиология (EPIET), координирана от ECDC, осигурява двугодишен курс и практически опит в интервен-

ционната епидемиология за наблюдение и контрол на инфекциозните болести.

Успоредно с това ECDC и партньорски агенции стартират Европейската програма за обучение по микробиология за обществено здраве (EUPHEM), която е също двугодишен курс на обучение, провеждан в лаборатории в цяла Европа.

ECDC също улеснява взаимната подкрепа между страните чрез онлайн обмен и проекти за съвместно използване на лаборатории и протоколи.

ECDC ангажира външни експерти

ECDC кани учени с опит в съответната област да участват в научните дискусии и работни групи и да подпомагат центъра в неговата дейност. С цел да разшири списъка си от потенциални експерти ECDC е създаде база данни на кандидат-експерти, като всички експерти с опит в съответната област и научна компетентност са поканени да подадат заявление.

В допълнение ECDC публикува покани за покани за участие в търг по проекти за извършване на работа в специализирани области.

„Ние обучаваме епидемиолози, така както в миналото са обучавани строителите на катедрали — те трябва да научат дадена работа, като я вършат, и само тогава се присъединяват към гилдиите. Ние правим това. Един от нашите проекти включва около 50 високо квалифицирани специалисти от университетите и институтите по общественото здраве, които се нуждаят от конкретен опит, и ние ги изпращаме в чужбина, плащаме им, за да се учат, докато работят. Катедралата на общественото здраве — може все още да не виждаме цялото великолепие, но изграждаме най-важните основи и се надяваме, че никога няма да бъде съборена“.

Denis Coulombier, ръководител на отдел за наблюдение и подкрепа на операциите за реагиране

Директорът с членове на Управителния съвет на ECDC

Основни факти за управлението

Като независима агенция на ЕС, ECDC се отчита пред Управителен съвет, чиито членове се назначават от държавите-членки, Европейския парламент и Европейската комисия. Управителният съвет назначава директора на ECDC и го/я държи отговорен/отговорна за ръководството и управлението на Центъра. Необходима е гаранция, че Центърът осъществява своята мисия и задачи в съответствие с учредителния регламент. Управителният съвет одобрява и наблюдава изпълнението на работната програма и бюджета на ECDC, както и приема неговия годишен доклад и счетоводни отчети. Управителният съвет е управителния орган на Центъра. Той заседава най-малко два пъти годишно.

Консултативният форум (КФ) консултира директора на Центъра относно качеството на научната работа, извършвана от ECDC. КФ е съставен от високопоставени представители на националните институти и агенции по здравеопазване, назначени от държавите-членки въз

основа на тяхната научна компетентност, както и от едно длъжностно лице в сферата на общественото здраве от Европейската комисия. Европейските научни асоциации и групите на гражданското общество също може да изпращат наблюдатели в Консултативния форум. Директорът на ECDC кани СЗО да присъства на заседанията, за да гарантира съгласуване между научната работа на двете организации. В допълнение Консултативният форум също действа като канал за обмен на информация и обединяване на здравните познания между държавите-членки. Консултативният форум заседава най-малко четири пъти годишно.

Компетентните органи на ECDC са институциите или научните организации, които предоставят независими научни и технически консултации или капацитет за действие в областта. Те са определени от правителствата на държавите-членки. Те предоставят подкрепа на ECDC и ECDC сътрудничи равноправно с тях във връзка с

всички свои дейности, и по-специално във връзка с подготвителната работа за изготвяне на научни становища, научна и техническа помощ, събиране на данни за възникващи заплахи за здравето и по отношение на кампании за предоставяне на информация на обществеността.

Работи от: **май 2005 г.**

Местоположение **Стокхолм, Швеция**
на агенцията:
Стокхолм, Швеция

Директор: **Marc Sprenger**

Държави-членки: **Двадесет и седем държави от ЕС
и три страни от ЕИП**

Учредителен **Регламент (ЕО) № 851/2004 на**
регламент: **Европейския парламент и на
Съвета от 21 април 2004 г. за
създаване на Европейски център
за профилактика и контрол
върху заболяванията**

Бюджет: **56 милиона евро през 2010 г.**

Служители: **350**

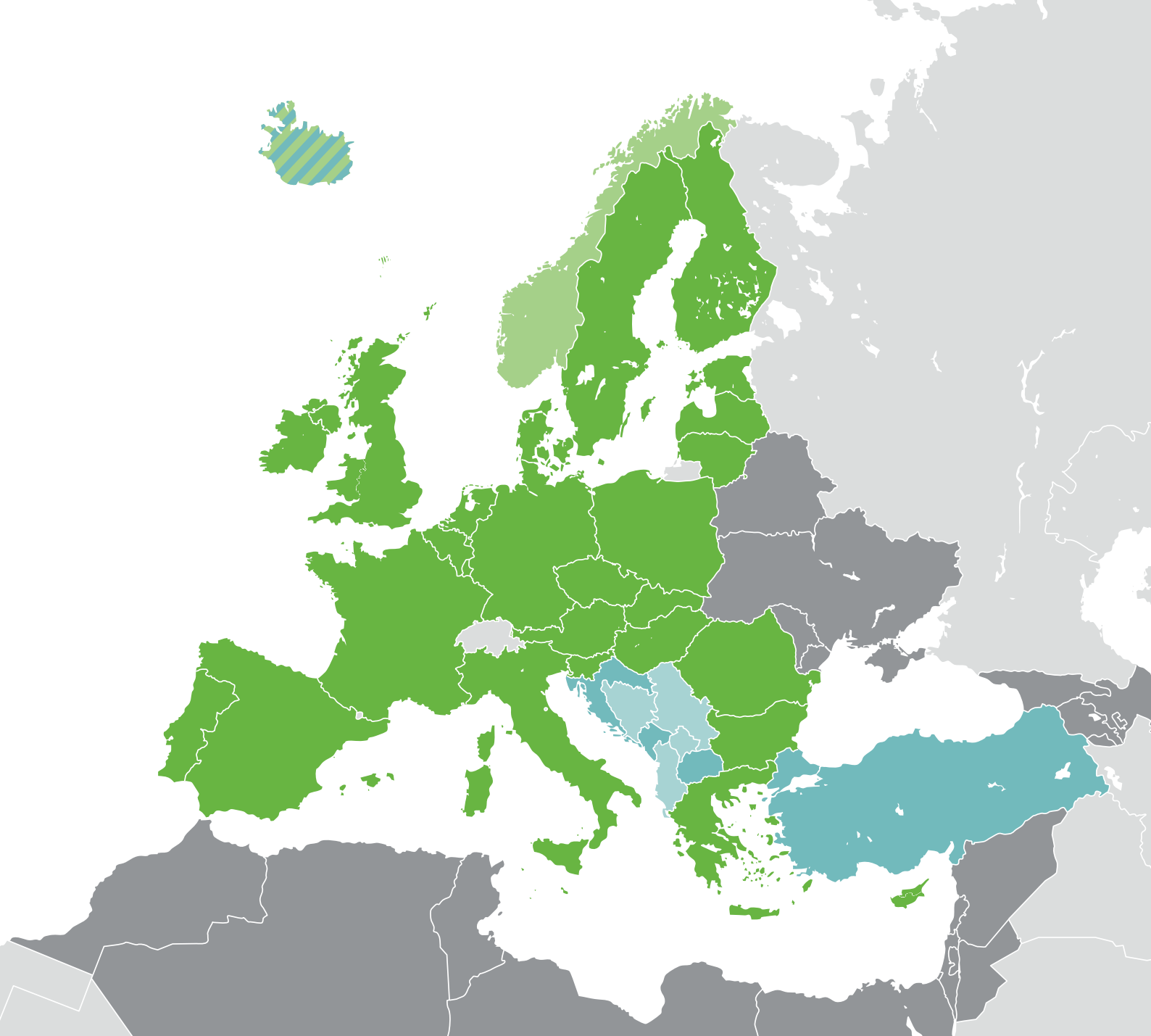

Взаимодействие с нашите партньори

ECDC активно подкрепя цялата система на ЕС и нейните държави-членки в усилията им за подобряване на профилактиката и контрола на инфекциозните заболявания. Ние предлагаме консултации и доказателства на ключови партньори от ЕС — по-специално на Европейската комисия, Европейския парламент и председателствата на ЕС — за подкрепа за действия на европейско равнище. Ние също така предоставяме, при поискване, консултации и практическо съдействие на националните ни партньори в държавите-членки на ЕС.

Освен с държавите-членки на ЕС ECDC работи и с другите страни от ЕИП, Исландия, Лихтенщайн и Норвегия. ECDC започна да включва в работата си и страни кандидатки за ЕС (Хърватия, Черна гора, бившата югославска република Македония и Турция), както и потенциалните кандидати за ЕС и страните включени в Европейската политика за добросъседство. ECDC работи в тясно сътрудничество със СЗО и други ключови глобални партньори като Центровете за профилактика и контрол на заболяванията в САЩ, Центровете за профилактика и контрол на заболяванията в Китай и Канадската агенция за обществено здраве. ECDC също привлича активно групи на гражданското общество.

- **Европейски съюз (ЕС)**
27 държави-членки
- **ЕИП/ЕАСТ**
Исландия, Норвегия, Лихтенщайн
- **Страни кандидатки за членство в ЕС**
Хърватия, Исландия, Черна гора, бившата югославска република Македония, Турция
- **Потенциални страни кандидатки**
Албания, Босна и Херцеговина, Косово съгласно Резолюция на Съвета за сигурност на ООН 1244/99, Сърбия
- **Страни в Европейска политика за добросъседство**
Алжир, Армения, Азербайджан, Беларус, Египет, Грузия, Израел, Йордания, Молдова, Мароко, Ливан, Либия, Палестинската автономна власт, Сирия, Тунис, Украйна

Всички снимки © ECDC, с изключение на:

© Tobias Hofsäss, предна лява корица

© Istockphoto, предна дясна корица, стр.6, 7, 9, 11, 14, 18, 19, 26

© Репортери стр.8

© Science Picture Library стр.12, 20

Възпроизвеждането е разрешено при посочване на източника.

Снимките, използвани в тази публикация под авторско право, не може да се използват за цели, различни от тази публикация без изричното разрешение на притежателя на авторските права.

КАК ДА СЕ СДОБИЕМ С ПУБЛИКАЦИИТЕ НА ЕС?

Безплатни публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- от представителствата или делегациите на Европейския съюз.
Можете да получите координатите им, като посетите следния адрес:
<http://ec.europa.eu> или като изпратите факс на следния номер:
+352 2929-42758.

Платени публикации:

- чрез EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Платени абонаменти (например годишните издания на сериите на *Официален вестник на Европейския съюз*, *Сборника съдебна практика на Съда на Европейския съюз*):

- чрез някой от търговските представители на Службата за публикации на Европейския съюз
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm).

**Европейски център за профилактика и контрол на
заболяванията (ECDC)**

Пощенски адрес:
ECDC, 171 83 Stockholm, Швеция

Адрес за посещения:
Tomtebodavägen 11A, Solna, Швеция

Телефон: +46 858601000
Факс: +46 858601001
www.ecdc.europa.eu

Агенция на Европейския съюз
www.europa.eu

Тази брошура е публикувана на следните езици:

английски, български, гръцки, датски, естонски, ирландски,
исландски, испански, италиански, латвийски, литовски,
малтийски, немски, нидерландски, норвежки, полски,
португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински,
френски, чешки и шведски.

■ Служба за публикации

